

melse, men her er det blandet ind i de enkelte Paragraffer; det maa, mener jeg, ubfillles.

Der er endelig endnu et Spørgsmaal, som jeg vil omtale, nemlig det, om det er nødvendigt, at denne Lov har den Bestemmelse, der staaer i § 1, at Tienden skal inddrages i Statskassen; dette kan jeg ikke anerkjende at være nødvendigt. Det forekommer mig, at man, ligesaagodt som man har kunnet optage Dispettenden i Finantsloven, ogsaa maatte kunne optage de øvrige Tiender deri, og det vilde jo være en Lettelse ved denne Sag, naar dette hele Punkt holdtes udenfor, saaledes at nærværende Lov kun blev, hvad den kalder sig, en Lønningslov for Geistligheden. Hvorfra Staten skal tage Midlerne, hvormed den understøtter Folketirken ved at lønne dens Lærere, forekommer mig at være selve Lønningsloven uvedkommende. — Da jeg før talte om Capellaner, glemte jeg en Bemærkning, jeg vilde gjøre, og som er af kirkelig Interesse. Det forekommer mig nemlig, at, dersom der overhovedet skal bibeholdes faste Capellaner, vil det være nødvendigt, at der gives Hovedpræsten en Indflydelse paa, hvem denne Mand bliver, for netop at forebygge de Forargelser, der kunne opstaae af, at disse Mænd ere af høist afvigende Anskuelse om vigtige Punkter, hvilken Meningsforskjellighed dog ikke er større, end at de begge kunne være Medlemmer af Folketirkens Lærerstand. — Til disse faa Bemærkninger skal jeg her indskrænke mig.

Bærtelsen: Jeg vilde betragte det som heldigt, om den danske Stat som Stat var betjendelsesløs, at Staten enten understøttede alle forskjelligte anerkjendte Troesfunds Præster og Lærere, eller — hvad der var heldigere — ikke understøttede nogen af dem. Ifølge Grundloven hører nu den saakaldte danske Folketirke til den evangelisk-lutheriske Kirkeafdeling og er som saadan understøttelsesberettiget af Staten. Det er derfor jo aldeles overensstemmende med Grundlovens § 3, at dette Lovudkast forelægges, fordi det vistnok er paa Tiden, at en mere

ligelig og rimelig Lønningsmaade af den danske Folketirkens Geistlighed indtræder. Der er jo det meget store Hovedspørgsmaal, som jeg ikke her skal indlade mig paa, og som allerede tidligere har været berørt, om Staten har Ret til at inddrage det saakaldte Kirkegods, inddrage Tienden umiddelbart i Statskassen, eller hvorvidt det skulde være nødvendigt, at en særlig Fond i den Anledning oprettedes; men jeg troer, at dette Spørgsmaal tilstrækkeligt er besvaret af den ærede Forslagsstiller, da det jo hovedsagelig vil komme ud paa Et, naar det Altsammen foreligger under Finantsloven. — Derimod synes jeg, at der maastee snarere kunde være Tale om, hvorvidt det er rigtigt, at Hartkornet bærer hele Byrden til Folketirkens Præsters Lønning, saaledes som det er Tilfældet paa Landet; thi efter denne Lov vil det jo virkelig ubelukkende blive Hartkornet, der vil komme til at udrede det Nødvendige til Præsternes Lønning, hvorefter de mange forskjelligte Beboere, der have stor Formue, men ikke nogen Jordieendom, efter denne Lov ere aldeles fritagne derfor. Hvad Lovudkastet angaaer, da er der jo vundet Stort derved, at alle Embeder foreslaaes lige lønnede, at Begyndelsesgagerne ere ligelige, thi det vil jo forhindre den hyppige Flytning, som nu finder Sted; og omendstjøndt der blev sagt, at det var heldigere, at en Præst kunde leve længe sammen med sin Menighed og altsaa ikke paa Grund af Lønningsforhold være nødt til at søge et andet Embede, skal jeg dog bemærke, at der kan gives Forhold, hvor det er ønskeligt, at Præsten flyttes, ikke blot paa Grund af personlige Forhold mellem Præsten og Beboerne, men ogsaa fordi det stundom kan være heldigt, at en anden Røst høres i Menigheden; men i alle Tilfælde vil man ved denne ligelige Lønning undgaae de hyppige, regelmæssige Flytninger, som nu engang finde Sted. Endvidere vil man opnaae det heldige Resultat, at de store Embeder ville kunne faae unge kraftige Mænd, hvorefter de smaa Embeder kunne søges af gamle, hvis Virksomhedskraft